Achieving Business Excellence Through Standards

# XITSHEMBISO XA VUKORHOKERI EKA TIKHASIMENDE TA HINA

## XIKONGOMELO

Xitshembiso xa Vukorhokeri eka Tikhasimende xa Standards Association of Zimbabwe (SAZ) xi tiyisa ku tinyikela ka vatirhi va hina naswona xi rhangela maendlelo ya hina eku tiseni ka vukorhokeri bya kahle leswaku ku tatiseka xivono na xikongomelo swa Huvo.

## HI HINA VAMANI

Standards Association of Zimbabwe (SAZ) i Huvo ya Rixaka Leyi Lawulaka Swipimelo eZimbabwe. SAZ yi vumbiwile hi 1957 yi tlhela yi tiyisiwa ximfumo hi 1960. Huvo leyi a hi ya vubindzuri nakambe yi tiyimiserile ku nyika vukorhokeri bya xiyimo xa le henhla, lebyi simekiweke emilawini ya ku tlakuseta mphikizano wa swilunghisiwa ni vukorhokeri bya tikhasimende ta yona leti xiximekaka xikan'we no sirhelela mbango ni miganga.
Hi ku tirhisa Xitshembiso xa Vukorhokeri eka Tikhasimende, SAZ yi tinyiketerile ku landzelela maendlelo lamanene, ku tirhisa thekinoloji leyi faneleke, na ku hlayisa swiyimo swa le henhla swa vutshila na vumunhu mikarhi hinkwayo.
Nhlangano wu lava hi xihatla ku tlakuseta vuxaka bya vakhomaxiave hi ku tshama wu ri karhi wu veka tihlo na ku kambisisa mavonelo ya tikhasimende ta hina.

## SWANKOKA SWERHU

- **Xindzhuti:** Ku endla leswinene hambiloko ku nga ri na munhu loyi a hlalelaka.
- **Kurhangisa Tikhasimende:** Kuva na ntolovelo lowu katsaka ku tisa swilunghisiwa na vukorhokeri leswi fikelelaku kumbe ku tlula swilaveko na leswi languteriwaka hi tikhasimende.
- **Vutumbuluxi:** Hi khutaza vutumbuluxi lebyi hi lwelaka ku byi nghenisa eka swilungisiwa na vukorhokeri bya hina.
- **Nhlawuleko:** Hi rhangisa vuhlawuleki eka swiyenge hinkwaswo swa ntirho wa hina, no lwela ku tisa mimbuyelo ya xiyimo xa le henhla, vukorhokeri, na mintokoto leswi endlaka switandzhako swo khomeka.
- **Ntiyiselo lowu nga heliki:** Hi kongoma ku tumbuluxa xitandzhako lexinene eka ikhonomi, mbango na vaaki hi ri karhi hi tiyisisa ku humelela ka nkarhi wo leha na ku tiyisela ka nhlangano werhu.

## NTIRHO WA HINA

- Ku vumba na ku paluxa swipimelo (standards) swa rixaka swa Zimbabwe.
- Ku tlakuseta ntwisiso wa swilaveko swa swiyimo hi ku nyika minongonoko ya vudzaberi leyi simekiweke eka swiyimo
- Ku kamberiwa ka swipfuno swo ka swi nga lunghisiwanga na nhundzu leyi lunghisiweke hi laboratori ku ya hi swiyimo leswi faneleke, ku swikalo eka switirhisiwa, na ku kamberiwa ka switirho ku katsa na ku kamberiwa ka ndhawu leyi fikelaka nhundzu yo huma ematikweni mambe
- Ku khutaza ku tirhisiwa loku anameke ka swipimelo hi ku tirhisa mapfhumba yo tiyisisa ya swiyenge swa dzenga ra vunharhu
- Ku nyika vukorhokeri bya mahungu mayelana na swipimelo swa tiko, tikokulu ni swa matiko ya misava.

## KUTINYIKETA KA HINA

SAZ yi tinyiketile eka misinya ya maendlelo leyi landzelaka:

- **Nkalaxihlawuhlawu:** Hi teka swiboho leswi simekiweke eka vumbhoni lebyi nga na xikongomelo lebyi nga riki na nkucetelo wa le handle.
- **Vuswikoti:** Hi tiyisisa leswaku vukorhokeri bya hina hinkwabyo byi nyikiwa hi vatirhi va vutshila bya le henhla.
- **Kuva erivaleni:** Hi nyika mfikelelo eka vaaki kumbe ku paluxa mahungu lama faneleke, lama nga riki ya xihundla, enkarhini wo fanela mayelana na vukorhokeri bya hina leswaku hi tlakuseta ku titshemba eka makete.
- **Kuhlamula:** Hi lulamisa mbulavurisano hinkwawo hi nkarhi, hi tiyisisa mikarhi yo hatlisa ya mphakelo wa vukorhokeri mayelana ni maendlelo ya hina.
- **Xihundla:** Hi khoma tikhasimende hinkwato hi xichavo, malwandla, no hlayisa xihundla lexo tiya.

## XITIYISEKISO XA HINA XA VUKORHOKERI

Ku hetisisa xitiyisekiso xa hina xa vukorhokeri eka n'wina, hi tiyimiserile ku va na vatirhi lava nga na vuswikoti, ku vumba na ku hlayisa ntolovelo lowu pfulekeke lowu lulameke na ku twala eku tirhisaneni na tikhasimende ta hina.
Hi tiyimiserile ku nyika vukorhokeri byo hlawuleka hi ku:

- Ku twisisa swilanguteriwa na swilaveko swa n'wina.
- Ku kunguhata ntirho wa hina mayelana na swilaveko swa n'wina.
- Ku mi komba xichavo, malwandla na ku hlayisa xihundla laha swi faneleke.
- Ku mi nyika vuxokoxoko byo basa, bya ntiyiso lebyi faneleke.
- Ku hlamula hi xihatla.

## MI NGA HI PFUNA NJHANI?

- Nyikani vuxokoxoko bya ntiyiso eka mbulavurisano wa n'wina na hina hinkwawo.
- Nyikani mavonelo ya n'wina leswaku hi antswisa vukorokeri bya hina.
- Hi tiviseni ku hundzuka ko karhi loku hi faneleke ku tiva.
- Sirhelelani xindzhuti xa swikombeto/ mifungho ya hina hi ku swi tirhisa hi ndlela leyi faneleke na ku mangala kutirhisiwa ka swona loku humeke ndleleni.

**Nkulukumba**

**31/07/2026**

**Siku**

**Loko mi ri na swivutiso, swivilelo kumbe swibumabumelo, hi kombela mi ba riqingho, rhumelani WhatsApp kumbe imeyili eka: Standards Association of Zimbabwe:**
1 Northend Close, Borrowdale, Harare, Zimbabwe, Riqingho: +263-24-2885511/2/8, Selulafoni:+263 775 183 805
marketing@saz.org.zw, www.saz.org.zw